

О. О. Бейдик

Камбоджа Королівство Камбоджа

КАМБОДЖА Королівство Камбоджа (Kâmpŭrchea, Preăh Réachéanachâkr Kâmpŭrchea) – держава у Південно-Східній Азії, на півострові Індокитай. Межує на Зх. та Пн. Зх. з Таїландом, на Пн. – з Лаосом, на Сх., Пд. – з В'єтнамом. Омивається на Пд. Сх. Сіамською затокою. Площа 180,03 тис. км². Насел. понад 15 млн осіб (2011): кхмери – понад 80 %, китайці, в'єтнамці та ін. Природ. приріст насел. 2,8 %. Міське насел. складає 21 %. Віросповідання: буддизм – 88 %, іслам – 2 %. Держ. мова – кхмерська. Столиця – Пномпень (2,2 млн осіб, 2010). Найбільші міста (тис. осіб): Баттамбанг (180), Кампонгсаом (156), Кампут (48). Адм. поділ – 20 провінцій (кхетів) і 3 міста центр. підпорядкування (Пномпень, Кампонгсаом, Кеп). Держ. устрій – конституц. монархія. Глава держави – король. Законодав. орган – однопалат. парламент (Нац. збори). Грош. одиниця – ріель. Член ООН.

У 1–6 ст. тер. сучас. К. входила до складу держави Фунань, 9–13 ст. – кхмер. імперії Камбуджадеш. Від 1863 – Королівство К. під протекторатом Франції, з якою 1884 підписано новий договір (фактично перетворив К. на її колонію). Під час 2-ї світової війни окупована Японією, згодом – Францією. Від 1947 – конституц. монархія. Від 1953 – незалежна держава. 1970 внаслідок держ. перевороту проголошено Кхмер. Респ. на чолі з Л. Нолом. На тер. К. введено амер. та пд.-в'єтнам. війська. Тоді ж у Пекіні утвор. Нац. єдиний фронт К. (НЕФК), який розпочав боротьбу проти проамер. режиму Л. Нола. У країні розпочалася громадян. війна, що завершилася перемогою НЕФК. З приходом 1975 до влади «червоних кхмерів» країна отримала назву Демократ. Кампучія. Прем'єр-міністром обрано П. Пота, президентом Держ. президії – К. Самфана. З метою реалізації політ. й екон. моделей розвитку розпочато масові репресії (до 1979 знищено бл. 1,5 млн осіб), зруйновано традиц. основи камбодж. суспільства. 1979 із поваленням режиму П. Пота проголошено Нар. Респ. Кампучія. 1989–93 – Держава К., від 1993 – сучасна назва.

Значну частину тер. країни займають низовини у долині р. Меконг (найбільша річка). На Зх. – г. Кравань (найвища точка – Пномаураль, 1813 м). Клімат тропічний. Середня температура від +26 до +30 °С. Середньорічна кількість опадів від 750 до 2000 мм. Найбільше озеро – Тонлесап. Рослин. світ представлений тропіч. лісами, саванами; тварин. – биком, слоном, оленем, тигром, азійським та димчастим леопардом, ведмедем, макакою, лангуром,

гібоном. На оз. Тонлесап – журавлі, ібіси, марабу, у р. Меконг – прісноводні дельфіни. Є нац. парк «Ангкор», низка заповідників. Корисні копалини: кам'яне вугілля, свинець, цинк, вісмут, хром, мідь. В економіці країни переважає с. госп-во, у якому зайнято 85 % насел. ВВП становить бл. 27 млрд дол. США (2009), у розрахунку на особу – 1900 дол. США. Осн. продовольча культура – рис, також вирощують кукурудзу, батат, сою, тютюн, цукр. тростину, джут, баштанні, цитрусові. Розводять велику рогату худобу, свиней. Розвинене рибальство. Пром-сть представлена невеликими підприємствами харч., тютюн., деревооброб., каучукоперероб. галузей. З худож. промислів набуло розвитку мистецтво оброблення металів і шовкоткацтво. Експортує каучук, деревину, фрукти, чорний перець, рибу, тютюн; осн. торг. партнери: США, Німеччина, Канада. Імпортує нафтопродукти, машини, устаткування, ліки; осн. торг. партнери: Таїланд, В'єтнам, Китай. Осн. порти – Пномпень, Кампонгсаом. Серед пам'яток культури – храми Баконг (м. Ролуох, 881, перебуд. у 11–12 ст.), храмові комплекси Самбор-Прей-Кук (м. Ішанапур, 1-а пол. 7 ст.), Бантеай-Срей (967), Ангкор-Ват, Ангкор-Тгом, Байон (усі – 12 ст., pobl. м. Сіємреап), комплекс королів. палацу з монастирем Преах-Кео-Морокот (кін. 19 – поч. 20 ст.), Нац. музей (1920; обидва – Пномпень). Дипломат. відносини з Україною встановлено 23 квітня 1992. (Див. іл. на с. 185).

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Чхыат Кхунлип. Прогнозируемые перспективы и способы повышения международной туристской привлекательности Камбоджи // Экон. вест. Ростов. університета. 2007. Т. 5, № 1, ч. 2.

Бібліографічний опис:

Камбоджа Королівство Камбоджа / О. О. Бейдик// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10807>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).